

РЕШЕНИЕ

№ 14038

гр. София, 24.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 34 състав, в
публично заседание на 08.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Тафров

при участието на секретаря Мая Миланова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **6052** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 – чл. 207 Административнопроцесуален кодекс (АПК), във вр. с чл. 1, ал. 1 от Закон за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Производството е образувано по искова молба на М. А. П. с ЕГН [ЕГН], с адрес за призоваване и кореспонденция: [населено място], [улица], ет. 7, офис 719, чрез адв. П. Ф. срещу Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР) при Министерство на вътрешните работи (МВР) за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в периода от 01.12.2023 г. до 18.06.2024 г., в размер на 5 000 лв., ведно със законна лихва в размер на 382.09 лв., в резултат на отменена като незаконосъобразна Заповед с рег. № 513з-7677 от 11.08.2023 г. издадена от директора на СДВР, с която му е наложено дисциплинарно наказание „порицание“ за срок от шест месеца.

Сезираща съда исквата претенция се обосновава на влязла сила съдебно Решение № 7504 от 01.12.2023 г., по адм. дело № 9407/2023 г. по описа на Административен съд - София град, с което е отменена Заповед с рег. № 513з-7677 от 11.08.2023 г. на директора на СДВР като неправилна и незаконосъобразна. Ищецът твърди, че в следствие на незаконосъобразно издадената заповед, с която му е наложено дисциплинарно наказание „порицание“ е претърпял редица неимуществени вреди изразяващи се в накърнен обществен престиж в службата - пред бившите и настоящи му колеги и пред семейството, постоянни душевни тревоги и страдания. В резултата на издадената заповед е отключил постоянен стрес, който се е пренесъл се по-късно в дома му и в ежедневието му, липса на сън, липса на апетит, постоянна и граничеща до краен фатализъм тревожност за себе

си и за близките му. Твърди се, че негативните преживявания и емоции, свързани с наложеното му наказание в определен момент са достигнали до краен предел и при ищецът са се проявили множество симптоми като сърцебиене, повишено кръвно налягане, чувство на задушаване, изпотяване, замаяност, главоболие, световъртеж, треперене, кошмари, безсъние, разочарование, негативни и натрапчиви мисли. Претендира обезщетение за претърпени неимуществени вреди, като счита, че е налице пряка и непосредствена връзка между отменената заповед и претърпените от ищеца неимуществени вреди.

Ответникът – СДВР, в срока по чл. 131 от ГПК, оспорва предявената искова молба, с която се претендира обезщетение за неимуществени вреди. В писмен отговор се твърди, че предявеният иск е неоснователен, недоказан и необоснован. Счита, че ищецът не е представил доказателства, че е претърпял вреди подлежащи на обезщетение по ЗОДОВ. Твърди се, че ищецът не ангажира доказателства, които да установяват причинно-следствената връзка между отменения административен акт и настъпилите неимуществени вреди. При условията на евентуалност, възразява против размера на обезщетението, като твърди, че същото противоречи на принципа на справедливост.

В съдебно заседание, ищецът се явява лично, представлява се от адвокат П. Ф., който моли съда да уважи депозираната искова молба и СДВР да бъде осъдена за заплати на ищеца претендираните неимуществени вреди въз основа на отменения незаконосъобразен акт. Претендират се разноси по делото по представен списък.

Ответникът – директор на Столична дирекция на вътрешните работи при Министерство на вътрешните работи, редовно уведомен не се явява, представлява се от юрисконсулт Д. И. с приложено по делото пълномощно, който моли съда да остави без уважение исковата претенция като неоснователна и недоказана. Излага становище, че от ищеца не са ангажирани доказателства, които да установят причинно-следствена връзка между отмененият акт и настъпилите неимуществени вреди, както и че моралните вреди не са доказани. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, представлява се от прокурор К., който дава заключение, че искът е основателен, а неимуществените вреди следва да бъдат определени от съда по справедливост.

Административен съд София-град, след преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Със заповед № 513з-7677 от 11.08.2023 г. на директора на СДВР на ищеца М. А. П. - старши разследващ полицай в 02 сектор „Разследване по икономически престъпления“ към Отдел „Разследване“ при Столична дирекция на вътрешните работи при Министерство на вътрешните работи на основание чл. 194, ал. 2, т. 2, чл. 197, ал. 1, т. 3, чл. 200, ал. 1, т. 11, във вр. чл. 204, т. 3, във вр. чл. 206, ал. 1 от Закон за министерството на вътрешните работи (ЗМВР) е наложено дисциплинарно наказание „порицание“ за срок от шест месеца.

По делото не е спорно, че със съдебно Решение № 7504 от 01.12.2023 г. постановено по адм. дело № 9407/2023 г. по описа на Административен съд София град, Първо отделение, 43 – състав е отменена процесната заповед № 513з-7677 от 11.08.2023 г., издадена от директор на Столична

дирекция на вътрешните работи при Министерство на вътрешните работи. Съдът е приел, че издадената заповед е неправилна и незаконосъобразна.

В хода на съдебното производство по искане на ищеца е допуснат за разпит свидетеля Б. П. М.. Свидетелят М. заявява, че се познава с ищеца от А. на МВР, от края на 2005 година, с който са поддържали служебни и близки приятелски, семейни контакти. М. П. му е споделял в разговори за наложеното наказание. Свидетелят започнал работа в СО – района „В.“ и тъй като офисите на местоработата им били наблизко, той бил единственият, който излизал с ищеца на обяд. За П. посочва, че е много отговорен човек, но след наложеното наказание е виждал в него „значително затваряне в себе си“. Свидетелят посочва, че дори му е направило впечатление, че колегите му значително странят от него, както и от колеги от СДВР, с които се виждал посочва, че е имало споменаване, че П. има дисциплинарна проверка и „не е хубаво да излизат с него“. М. в съдебното заседание, твърди, че П. освен, че се е затворил в себе си, от него е разбрал, и че му се е налагало да отиде на доктор и да предприеме лечение, но не е запознат с лекарствата. Споделя, че това е нетипично за него и че друго, което му е било направило впечатление е, че преди наказанието П. често излизал с дъщеря му и ходили при свидетеля, а след това се затворил в себе си.

При така установените фактическа обстановка и събраните по делото доказателства, съдът обосновава следните правни изводи:

Искът е с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, във вр. чл. 203 и сл. от АПК, предвид изложените фактически обстоятелства в исковата молба, че ищецът е неблагоприятно засегнат и е претърпял неимуществени вреди, пряка и непосредствена последица от отменен по съдебен ред като незаконосъобразен административен акт – Заповед № 513з-7677 от 11.08.2023 г., издадена от директор на Столична дирекция на вътрешните работи при Министерство на вътрешните работи, с който му е било наложено дисциплинарно наказание „порицание“ за срок от 6 месеца. Искът за обезщетение е предявен срещу надлежен ответник - юридическото лице (чл. 37, ал. 2 от ЗМВР), в чиято структура е органът, издал незаконосъобразния административен акт и е допустим за разглеждане в производството пред Административен съд София-град по реда на глава XI от АПК, като предявен пред съда по настоящия адрес на увредения. Изпълнено е и условието на чл. 204, ал. 1 от АПК, тъй като вредите се претендират от акт, издаден при упражняване на административна дейност - заповед, която е отменена по предвидения в закона съдебен ред с влязло в сила съдебно решение. Съгласно чл. 203, ал. 1 от АПК гражданите могат да предявят искове за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, като въз основа на препращащата норма на чл. 203, ал. 2 от АПК за неуредените въпроси субсидиарно се прилагат правилата на ЗОДОВ. Същевременно нормата на чл. 1, ал. 2 от ЗОДОВ, уреждаща производството за обезщетения препраща към процесуалния ред за разглеждане на исковите по глава единадесета от АПК.

Разгледан по същество, предявеният иск е НЕОСНОВАТЕЛЕН, по следните съображения:

Съгласно нормата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като

незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконовни нормативни актове. За да възникне отговорността на държавата или общината по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за дейност на ответната администрация, следва да са налице няколко елемента от правопораждащия я фактически състав: 1. наличието на отменен незаконосъобразен акт, действие или бездействие на административния орган или неговите длъжностни лица; 2. този акт, действие или бездействие да са постановени, съответно осъществени при или по повод административна дейност; 3. от тях да са настъпили реално претърпени вреди (имуществени и/или неимуществени) като следва да се установи и техният размер, както и 4. тези вреди да са в пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

Правото на обезщетение възниква за вредите, които са пряка и непосредствена последица от увреждането – чл. 4 от ЗОДОВ. Преки са вредите, които се намират в причинна връзка с противоправното поведение, а непосредствени – следващите по време и място неправомерния резултат.

Нормативно регламентирани предпоставки трябва да са налице кумулативно, а липсата, на който и да е от елементите от правопораждащия фактически състав за възникване правото на обезщетение за претърпени вреди възпрепятства възможността да се реализира отговорността на държавата по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ по предвидения специален ред, в исково производство по чл. 203 и сл. от АПК. Доказателствената тежест за установяването им се носи от ищеца, търсещ присъждане на обезщетение за понесените вреди. Настоящата съдебна инстанция приема, че в процесния случай посочената съвкупност от предпоставки за ангажиране отговорността на ответника за вреди, не е налице.

За съда, безспорно от доказателствата по делото, се установи, че е налице първата законово регламентирана материалноправна предпоставка по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, за да възникне правото на обезщетение за претърпени от ищеца вреди от незаконосъобразен акт - заповед № 513з-7677 от 11.08.2023 г., издадена от директор на СДВР, която представлява властнически акт на административен орган при неговата административна дейност. С влязло в сила Решение № 7504 от 01.12.2023 г. по адм. дело № 9407/2023 г. по описа на Административен съд София град, заповедта е отменена. Отменената заповед безспорно представлява акт, постановен след осъществена административна процедура, което означава, че е налице и втората предпоставка за ангажиране на отговорността по чл. 1 от ЗОДОВ. Отмяната на един административен акт като незаконосъобразен, с влязло в сила съдебно решение, не презюмира отговорността на държавата за настъпилите от този акт вреди. Необходимо е да се докаже настъпването им, като реално претърпени, за да се определи техният паричен еквивалент. Наличието на другите два от кумулативно изискуемите елементи на фактическия състав за ангажиране отговорността на държавата - настъпването на неимуществени вреди, пряка и непосредствена последица от незаконосъобразна административна дейност, съдът приема за недоказано, поради което и исковата претенция се явява неоснователна.

Претенцията за обезвреда, в случая обхваща твърдените, като претърпени от ищеца неимуществени вреди – негативни емоции и накърнен обществен престиж, проявленията, на които са посочени в исковата молба като душевни тревоги и страдания, стрес, липса на сън и апетит, тревожност, сърцебиене, повишено кръвно налягане, чувство на задушаване, изпотяване, замаяност, главоболие, световъртеж, треперене, кошмари, безсъние, разочарование и др.

В съдебната практика и теория еднозначно е прието, че отговорността на държавата по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за причинени вреди, е обективна. Обективният характер на отговорността означава, че държавата отговаря за вредите, причинени от нейните органи или длъжностни лица при изпълнение на административната дейност, които вреди са последица от незаконосъобразните им актове, действия или бездействия, без значение дали са причинени виновно от тях. От тук следва извода, че при всички положения, за да бъде ангажирана отговорността на държавата, е необходимо да бъде установена и доказана не само незаконосъобразна административна дейност, но и настъпили вреди, като пряк и непосредствен резултат от тази дейност. Вредата е отрицателната последица, с която се засягат неблагоприятно имуществените права и/или защитени от правото нематериални блага и неимуществени интереси на увреденото лице, като „пряка и непосредствена“ е тази вреда, която следва закономерно от твърдяната незаконосъобразна административна дейност, по силата на безусловно необходимата причинно-следствена връзка, която съществува между тях.

На обезщетяване подлежат единствено преките вреди - тези, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, и които са адекватно следствие от увреждането. Освен преки, вредите следва да бъдат и непосредствени, т. е. да са настъпили по време и място, следващо противоположния резултат. Няма спор и в правната теория, и в практика, че обезщетенията за неимуществени вреди се присъждат за конкретно претърпени физически и психически болки, страдания и неудобства, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. По силата на чл. 52 от Закон за задълженията и договорите (ЗЗД), обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Понятието „справедливост“ не е абстрактно понятие, а е свързано с преценка на конкретни и обективно съществуващи обстоятелства, имащи значение за правилното определяне на основанието за присъждане на обезщетението и неговия размер. Следва да се отбележи, че по справедливост се определя не само размерът на обезщетението за неимуществени вреди, но и естеството и характера на страданието, за което се присъжда обезщетението. Ищецът е този, който в процеса следва да докаже както настъпването на вредите и тяхното основание, така и причинната връзка между тях и незаконосъобразните актове, действия или бездействия на администрацията. Съгласно трайната съдебна практика, неимуществените вреди подлежат на доказване, а не се предполагат. Неимуществените вреди трябва да се установят с конкретни доказателства по делото, а не с общи твърдения и термини, тъй като за всеки отделен човек те са индивидуално определяеми и съдът не може да предполага тяхната наличност.

В процесния случай в тежест на ищеца бе да докаже по безспорен начин, че е претърпял твърденията от него в исковата молба вреди от неимуществен характер, както и причинната им връзка с отменения като незаконосъобразен акт, за което на жалбоподателя му бяха дадени и съответните указания със съдебното разпореждане за насрочване разглеждането на делото и в направения доклад по ГПК. Вредоносният резултат не се презюмира, а по отношение на същия, ищецът следва да проведе пълно и главно доказване.

Съдът приема, че във всички случаи, от правно значение за спора са само действително търпените от ищеца неудобства в резултат на незаконосъобразната заповед на орган при ответника (в същия смисъл Постановления № 4/1964 г. и № 18/1968 г. на Пленума ВС; Решение № 26 от 04.03.2009 г. по гр.д. № 4724/2007 г. на III-то Г.О. на ВКС; Решение № 23 от 03.02.2009 г. по гр.д. № 816/2008 г. на II-ро Г.О. на ВКС; Решение № 1199 от 11.02.2009 г. по гр.д. № 4997/2007 г. на I-во Г.О. на ВКС; Решение № 1313 от 10.01.2009 г. по гр.д. № 4424/2007 г. на IV-то Г.О. на ВКС;

Решение № 37 от 11.02.2009 г. по гр.д. № 5367/2007 г. на ВКС, I-во Г.О. на ВКС; Определение № 54 от 30.10.2008 г. по гр.д. № 3709/2008 г. на ВКС, II-ро Г.О. на ВКС), но пред съда не бяха ангажирани доказателства за установяването им.

По делото не се установи по несъмнен и категоричен в какво конкретно се изразява твърдението „постоянен стрес“, „граничеща до краен фатализъм тревожност“, „натрапчиви мисли“, „затворил се в себе си“ и „колегите му значително странят от него“, нито в какви обективно съществуващи обстоятелства са намерили проявления посочените от ищеца психоемоционални състояния, в които твърди че е изпаднал, а още по-малко тяхната пряка и непосредствена връзка с издаденият административен акт.

Ангажираните гласни доказателства в подкрепа на твърденията на ищеца, при разпита на св. Б. М. от една страна са твърде общи, а от друга - не установяват конкретни проявления на тези негативни емоции. Твърденията на свидетеля, че ищеца се бил „затворил в себе си“, съдът не възприема като доказателство за действително претърпени неимуществени вреди от М. П.. В тази си част показанията представляват субективно мнение на свидетеля.

Ищеца не се справи с доказателствената тежест, произтичаща от разпоредбата на чл. 154, ал.1 от ГПК, да проведе пълно, главно доказване за наличие на твърдените от него негативни психически състояния. По делото **не са ангажирани никакви доказателства като медицински документи, относно здравословното състояние на М. П. през процесния период, от които да се направи извод за наличие на сочените емоционални и психически сътресения**, за които и свидетелят М. посочва в разпита. Посочените от ищеца проблеми със сърцебиене, високите стойности на кръвното налягане не могат да се преценяват като достатъчно доказателство, доколкото липсват данни за здравословното състояние на ищеца преди процесната заповед и **не е възможно да се проследи развитието на симптомите**.

Психоемоционалното състояние на личността и преживените негативни емоции от даден факт са абсолютно субективни прояви, които са с различен интензитет при всеки един човек и са обусловени като цяло от характеристиките на личността. В настоящия случай дори да се приеме, че част от твърдените проявления на психоемоционалното състояние на ищеца, изразяващи се в „изживените“ негативни емоции на душевни тревоги и страдания, тревожност са доказани от събраните по делото гласни доказателства, не е установено по несъмнен начин тяхната пряка и непосредствена връзка точно с отменения като незаконосъобразен административен акт - Заповед № 5133-7677 от 11.08.2023 г. на директора на СДВР.

Съдът, следва да отбележи, че не всяко неприятно усещане или чувство, и не всяка душевна депресия дават основание за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, а само тези, които справедливостта изисква да бъдат възмездени. В тази връзка, не може да се счете за справедливо присъждането на обезщетение за посочените по-горе негативни чувства на ищеца, доколкото те не сочат претърпени болки и страдания, които според съдебната практика се включват в понятието „неимуществени вреди“ подлежащи на обезщетяване, разглеждани като негативни емоционални усещания и изживявания, намиращи не само субективно отражение в психиката, но и обективен

израз в поведението, в психологическия статус и в цялостното емоционално състояние на лицето, сочещо сериозно засягане на неговата личност и достойнство. Изхождайки именно от разбирането, че критерият за справедливост, визиран в разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД не е абстрактен, а се извежда от преценката на конкретните обстоятелства, които в случая, с оглед на установеното външно проявление и обективен израз на твърдените вътрешни изживявания, не дават основание за присъждане на претендираното обезщетение за отрицателните емоционални усещания на разочарование, душевни тревоги, страдание, стрес, кошмари, безсъние и др., още повече че не е установена пряката и непосредствената им причинно-следствена връзка с отменения акт.

В настоящото производство съдът приема, че ищецът не проведе пълно и главно доказване на претърпените неимуществени вреди, т.е. такова доказване, което да обоснове единствено възможния извод, че вредите са настъпили, при законовите предпоставки на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Ищецът е претърпял неимуществени вреди, които съдът намира за нормално човешко отношение при наложено му дисциплинарно наказание, касаещо служебното му правоотношение. Това човешко изживяване се споделя от съда, но то е недостатъчно да бъде осъден ответникът да репарира такива неимуществени вреди при липсата на кумулативно изискуемите предпоставки на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ. Недоказаните факти не могат да бъдат субсумирани под приложимата правна норма, респ. от недоказания факт, не могат да настъпят целените от ищеца правни последици. Липсата на данни, от които да се направи извод за степента, характера и интензитета на претърпените от ищеца морални болки и страдания, не може да докаже по безспорен начин как същият е възприел наложеното му дисциплинарно наказание.

По тези съображения съдът намира, че не е установено наличието на кумулативно предвидените предпоставки за уважаване на искова претенция по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, поради което предявеният иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди е неоснователен и недоказан и като такъв следва да бъде отхвърлен. Последица от отхвърлянето на така предявения иск ще бъде и отхвърлянето на претенцията за лихви, като акцесорна по своя характер.

При този изход на спора, на основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ на ответника следва да бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение, които съдът след като съобрази фактическата и правна сложност на делото, съответно вида и количеството на извършената дейност съгласно чл. 37 от Закона за правната помощ, определя в размер на 200 лева на основание чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ.

Водим от гореизложеното, Административен съд София-град, първо отделение, 34-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна и недоказана исковата претенция на М. А. П. с ЕГН [ЕГН], с адрес за кореспонденция: [населено място], [улица], ет. 7, офис 719 на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ срещу Столична дирекция на вътрешните работи при

Министерство на вътрешните работи да му заплати обезщетение за неимуществени вреди -5000 (пет хиляди)лева,вследствие на отменена като незаконосъобразна Заповед с №513з-7677/11.08.2023г. на Директора на СДВР, с която на М. А. П. му е наложено дисциплинарно наказание „Порицание“ за срок от 6 /шест/ месеца, считано от 01.12.2023 г. до датата на завеждане на исковата молба -18.06.2024г.,както и законната лихва върху дължимото обезщетение от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

- 382.09 (триста осемдесет и два лева и девет стотинки) законна лихва върху претендиралото обезщетение за неимуществени вреди за периода считано от 01.12.2023г. до датата на завеждане на исковата молба - 18.06.2024г.

ОСЪЖДА М. А. П. с ЕГН [ЕГН], адрес за кореспонденция: [населено място], [улица], ет. 7, офис 719 да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи при Министерство на вътрешните работи сумата от 200 /двеста/ лева за юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните за изготвянето му.

съдия: